

OBSAH

Předmluva (prof. MUDr. Jan Jirout, DrSc.)	11
Seznam použitých zkratk a symbolů	13
1. Cévní onemocnění nervové soustavy (prof. MUDr. Jan Jirout, DrSc.)	15
Ateroskleróza mozkových tepen	15
Thrombangiitis obliterans cerebri	22
Arteriitis temporalis megacellularis (m. Horton)	23
Fibromuskulární hyperplazie (dysplazie)	23
Tepenné uzávěry a následné oběhové poruchy	24
Uzávěr a. carotis interna	25
Uzávěr a. cerebri anterior	28
Uzávěr a. cerebri media	28
Uzávěr a. vertebralis	34
Uzávěr a. basialis	36
Uzávěr a. cerebri posterior	37
Steal syndrom (fenomen krádeže)	38
Embolie mozkových tepen	40
Mozkový infarkt	41
Progresivní mozková tepenná okluzivní nemoc	48
Rete mirabile	49
Intracerebrální hematom	51
Uzávěry mozkových žil a splavů	57
Mozková smrt	59
Míšní ischémie	60
Tepenná výduť	61
Žilní výdutě	79
Karotidokavernózní píštěl (pulsující exoftalmus)	79
Kongenitální anomální karotidovertebrální spoje	81
Arteriovenózní malformace	82
Arteriovenózní malformace míšní	95
Kongenitální ektázie a elongace nitrolebních tepen, megaarterie, dolichoarterie	96
Cévní anomálie s dosud nejasným patogenetickým významem	98
Syndrom Sturgeův-Weberův	99
Sinus pericranii	102
2. Nádorová onemocnění nervové soustavy	103
Nitrolební hypertenze	103

Syndrom nitrolební hypertenze na prostých snímcích	103
Nitrolební hypertenze v CT obrazu	106
Příznaky nitrolební hypertenze při kontrastním vyšetření	108
Pneumografické příznaky nitrolební hypertenze	108
Angiografické příznaky nitrolební hypertenze	110
Lokalizační příznaky nitrolebních nádorů	113
Nativní diagnostika	113
CT diagnostika	113
Diagnostika nitrolebních nádorů kontrastními metodami	116
Mozkové herniace	120
Lokalizace nádorů pomocí počítačové tomografie	127
Klasická rentgenová lokalizační diagnostika nitrolebních nádorů	129
Supratentoriální nádory mozkových hemisfér	129
Frontopolární nádory	129
Frontodorzální a frontální parasagitální nádory	130
Frontolaterální, frontotemporální nádory	130
Subfrontální nádory (v bazálních částech čelního laloku, v přední lební jámě)	130
Frontomediální, mediobazální čelní nádory	130
Frontoparietální nádory	131
Parietální nádory	132
Týlní nádory	132
Přední a střední temporální nádory	134
Zadní temporální nádory	136
Nádory v oblasti bazálních ganglií	136
Intraventrikulární nádory	138
Supratentoriální nádory ve střední čáře	138
Nádory v zadní lební jámě	140
Nádory Varolova mostu	140
Nádory v oblasti mozečku	143
Nádory očné	149
Rentgenová diferenciální diagnostika nitrolebních nádorů	150
Gliomy	151
Glioblastoma multiforme	151
Astrocytomy, spongioblastomy	157
Oligodendrogliom	167
Ependymom	169
Ganglioneuromy, gangliogliomy	171
Kavernózní hemangiomy mozku	172
Meduloblastom	173
Supraselární gliomy	175
Gliomy mozkového kmene	178
Hemangioblastom mozečku (angioretikulom, m. Lindau)	179
Papilom chorioidálního plexu	181
Primární nitrolební sarkom	182
Primární maligní leptomeningeální melanom	183
Nitrolební růst extrakraniálního karcinomu	184
Metastatické nádory mozku	184
Meningiomy	191
Meningiomy konvexity	192
Meningiom falxu	206

Meningiomy křídel klínové kosti	209
Meningiom sulci olfactorii	215
Meningiom tuberculi sellae	215
Meningiomy střední lební jámy (subtemporální)	218
Meningiomy zadní lební jámy	220
Meningiomy mozečkové konvexity	220
Meningiomy tentoria	221
Meningiomy na zadní ploše pyramidy skalní kosti	222
Meningiomy klivu	225
Meningiomy v oblasti foramen occipitale magnum	225
Primární meningiomy očnice	225
Meningiomy bez vztahu k dura mater, intraventriculární	227
Extradurální, intraosální meningiomy	228
Meningiomy dětského věku	228
Meningosarkomy	228
Hemangiopericytomy	229
Neurinomy	230
Neurinom n. trigemini	230
Neurinom n. facialis	231
Neurinom n. statoacustici	231
Adenomy hypofýzy	238
Chromofobní adenom	238
Eozinofilní adenom	248
Bazofilní adenom	250
Mikroadenomy, prolaktinomy	251
Kraniofaryngeom	253
Lipom v oblasti corpus callosum	257
Nádory v oblasti corpus pineale	259
Koloidní (neuroepiteliální) parafyzární cysty 3. komory	262
Epidermoid, cholesteatom	263
Dermoidy	269
Osteomy	271
Chondrom (osteochondrom)	276
Primární hemangiom lebky	276
Juvenilní nazofaryngeální angiofibrom	278
Obrovskobuněčné kostní nádory	279
Mukokéla	280
Pneumosinus dilatans	281
Maligní nádory lebky	282
Chordom	282
Sarkom lebních kostí	284
Karcinom hypofýzy	286
Chemodektomy	288
Nádory z glomus caroticum	288
Nádory z glomus jugulare	288
Intravagální chemodektomy	289
Metastatické nádory lebky	289
Neuroblastom	291
Nádory v páteřním kanálu	292
Tlakové příznaky u nitropáteřních nádorů	292
Kontrastní nálezy u nádorů v páteřním kanálu	297

Intramedulární nádory	306
Ependymomy	306
Ostatní gliomy	307
Intramedulární hemangiom (hemangioblastom)	307
Metastatické nádory míchy	309
Extramedulární, intradurální nádory	309
Neurinom	309
Neurofibromatóza (m. Recklinghausen)	313
Meningiomy	314
Spinální angiomy	316
Extradurální nádory	318
Lipomy	318
Epidermoidy	319
Hemangiomy obratlů	320
Chondromy	321
Osteomy	321
Obrovskobuněčné nádory	321
Osteoidní osteom	321
Maligní nádory páteře	324
Chordomy	324
Sarkomy	326
Metastatické nádory páteře	328
Pancoastův-Tobiasův syndrom	332
Maligní nádory kostní dřevě	332
Myelom, plazmocytom (m. Kahler)	332
Lymfosarkom	335
Lymfogranulom	335
Leukémie	336
Rentgenové nálezy u nádorů po léčebných zákrocích	337
3. Zánětlivá onemocnění nervové soustavy a okolních struktur	339
Arachnoiditis intracranialis	339
Arachnoiditis konvexity	339
Arachnoiditis optochiasmatica	340
Arachnoiditis v zadní jámě lební	341
Arachnoiditis spinalis	341
Meningitis	344
Subdurální empyém	345
Epidurální absces (hnisavá epiduritis)	346
Encephalitis	346
Mozkový absces	350
Myelitis	354
Poliomyelitis anterior acuta (nemoc Heine-Medinova)	354
Toxoplasmóza	354
Cysticercus cellulosae	356
Echinococcus	357
Torulóza (kryptokokóza)	357
Brucelóza	358
Kokcidioidomykóza	358
Paragonimiáza	358
Schistostomiáza	359
Aspergilóza	359

Osteomyelitis lebky	359
Osteomyelitis páteře	360
Spondylitis tuberculosa (m. Potti)	361
Tuberkulóza lebky	366
Tuberculoma cerebri et cerebelli	367
Meningitis tuberculosa	368
Kostní sarkoidóza (m. Boeck—Besnier—Schaumann)	370
Lues connata	370
Kostní lues	371
Lues cerebrospinalis	372
Progresivní paralýza	372
Tabes dorsalis	372
Kostní aktinomykóza	374
Blastomykóza	374
Ostitis deformans (m. Paget)	374
Granulomatózní revmatoidní spondylitis	378
Eozinofilní granulom	379
4. Úrazové poruchy nervové soustavy a okolních struktur	380
Poranění hlavy	380
Zlomenina lebky	380
Traumatický pneumocefalus	384
Poúrazové mozkové změny	385
Subdurální hematom	393
Subdurální hematom v kojeneckém věku	401
Kalcifikovaný chronický subdurální hematom	402
Recidivující juvenilní chronický subdurální hematom	402
Epidurální hematom	403
Poúrazová trombóza a. carotis interna	406
Netrombotické reakce tepen na trauma	407
Arteriovenózní traumatické zkraty	407
Traumatické výdutě	407
Extravazáty	408
Chronický subdurální hygrom	408
Akutní subdurální hygrom	408
Kefalhematom	408
Poranění páteře	410
Fraktury a luxace obratlů	410
Avulze míšních kořenů	417
Rentgenové příznaky poranění míchy a míšních plen	418
Kümmelův—Verneuilův poúrazový syndrom	419
Kostní změny po inervačních poruchách různé etiologie	419
Radioizotopová část (MUDr. V. Kvičala, DrSc.)	421
1. Substrátová diagnostika ložiskových mozkových lézí	423
2. Topická diagnostika	438
Vyhodnocení mozkového scintigramu pomocí počítače	440
Hemisferální procesy	444
Procesy střední čáry a báze lební	444
Tumory zadní jámy lební	446

3. Scintografie tumorů	450
Glioblastomy	450
Jiné gliomy	454
Metastázy	463
Sarkomy	466
Meningiomy	466
Adenomy	471
Kraniofaryngeomy	472
Neurinomy	473
Papilom plexu	474
Ependymom	474
Pinealom	474
Hemangioblastom	474
Meduloblastom	474
Gliom pontu	474
4. Scintigram mozku po ozáření a operaci nádoru	475
5. Scintigrafie mozkových tumorů u dětí	483
6. Zánětlivá onemocnění	485
7. Cévní anomálie	489
8. Hematomy	492
Intracerebrální hematomy	492
Subdurální hematomy	493
9. Mozkové malacie	497
Scintigrafické nálezy	497
Séroscintigrafické nálezy	502
Radioangiografické nálezy	503
Nálezy u malacií po intraarteriálním podání ¹³¹ JSA MAA	507
Nálezy u malacií získané pomocí ¹³³ Xe odplavovací křivky	508
10. Traumatické léze	512
Scintigrafický nálezy při poškození kalvy	514
11. Jiná mozková onemocnění	516
12. Patologické procesy likvorových prostorů	519
Obecné známky patologického scintiscisternogramu	519
Normotenzní hydrocefalus	519
Dětský hydrocefalus	519
Pooperační vyšetření likvorových zkratů	522
Likvorea	523
Porencefalie	523
Leptomeningeální cysty	524
Arachnoidální cysty	524
13. Diagnostická scintigrafie v porovnání s elektroencefalografií a rentgenovými metodami	526
14. Scintigrafie orbity	530
15. Onemocnění míchy a páteřního kanálu	532
Literatura	538
Rejstřík	567